

Stödmaterial mötesteknik

Dokumenttyp: Stödmaterial

Dokumentet gäller för: Förtroendevalda i Skövde kommun

Diarienummer:

Reviderad: 2025-09-01

Giltighetstid: Tillsvidare

Tidpunkt för aktualitetsprövning: En gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Kanslichef

Andra tillhörande dokument:

Innehåll

Sammanställning och hantering av olika former av förslag och yrkanden	3
Beslutsgång – ett förslag	4
Beslutsgång - två förslag, ingen votering	4
Beslutsgång - två förslag, votering	5
Beslutsgång tre (eller fler) yrkanden (kontraposition) och utse motförslag	6
Både (sak)yrkande och formellt yrkande	7
Ett (sak)yrkande och ett tilläggsyrkande.....	8
Ett (sak)yrkande och flera tilläggsyrkanden	9

Sammanställning och hantering av olika former av förslag och yrkanden

För att underlätta för ordförande och ledamöter har ett stödmaterial för sammanträden och hantering av yrkanden och beslutsgång tagits fram. Denna ska fungera som stöd för nya ledamöter och som guide för ordföranden vid ledning av sammanträden.

Olika former av förslag och yrkanden

Protokollet ska redogöra för förslag och yrkanden som lagts fram och som inte tagits tillbaka (KL: 5:67, 6:35). Dessa redovisas under rubriken "Yrkanden" i protokollet.

Formella förslag

Ajournering

Remiss

Återremis

Bordläggning

Materiell förslag (sakyrkanden)

Bifall till grundförslag

Avslag

Ändringsförslag

Nya förslag

Tilläggsförslag

Huvudförslag – Förslag till beslut (Tjänsteförslag/AU/KS)

De formella yrkandena hanteras först då de har åverkan på sammanträdets fortsättning. Därefter hanteras de materiella yrkandena som motstående förslag till huvudförslaget.

Formella yrkanden:

- Ajournering: pausa eller skjuta upp behandlingen av ett ärende eller ett sammanträde till en senare tidpunkt.
- Remiss: ärendet ska överlämnas till ett beredningsorgan som inte tidigare berett ärendet. (Det finns inget tidigare förslag till beslut.)
- Återremiss: med motivering vad man önskar få förtydligat, ärendet överlämnas till det beredande organ som lagt förslaget om inget annat anges.
- Bordläggning: ärendet tas upp på nästa sammanträde, ingen ny information får biläggas ärendet. Ärendet ska tas upp i oförändrat skick.

Materiella yrkanden:

- Bifallsyrkande: yrkande ställer sig positiv till det framlagda förslaget till beslut.
- Avslagsyrkande: yrkande ställer sig negativ till det framlagda förslaget till beslut.

- Annat yrkande
 - Ändringsyrkande: yrkande vill komplettera eller ändra något i det framlagda förslaget vilket resulterar i ett annat förslag än det ursprungliga.
 - Nytt yrkande: yrkande föreslår ett helt annat förslag än det framlagda förslaget till beslut.
- Tilläggsyrkande: yrkande anser att det framlagda förslaget är bra men det bör kompletteras med ett något, ett tillägg i form av en ny att-sats, (förslaget i sin helhet plus ett tillägg). En ytterligare att-sats hanteras alltid sist som just ett tillägg till det fattade beslutet. (Ändrar ej det framlagda förslaget till beslut).

Olika yrkanden i samma ärende. En ledamot kan ha ett huvudyrkande och ett alternativ-/andrahandsyrkande. I så fall ska huvudyrkandet vara ett formellt yrkande och alternativ-/andrahandsyrkandet ett materiellt-/sakyrkande.

När Formella yrkandena är hanterade kan ordförande hantera övriga förslag som Yrkanden. Yrkanden är potentiella motförslag till huvudförslaget. En ytterligare att-sats hanteras alltid sist som just ett tillägg till det fattade beslutet.

Beslutsgång – ett förslag

När föredragningen är klar så är det dags att gå till beslut och ledamöterna kan lämna sina yrkanden på respektive ärende.

Om det endast finns ett förslag så säger ordföranden:

- Jag konstaterar att det finns ett förslag till beslut. Bifalles förslag till beslut? (JA hörs).

- Nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige beslutar enligt förslag till beslut (vänta en stund så att det finns tid för begäran om votering).

- Klubbslag.

Detta kallas acklamation vilket innebär att ärendet anses avgjorts enhälligt utan att votering begärts.

Beslutsgång - två förslag, ingen votering

Om det finns två förslag, ställer ordföranden dessa mot varandra enligt följande:

- Jag konstaterar att det finns två förslag till beslut. Förslag A om att... och förslag B om att...

- Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige enligt förslag A? (JA hörs.)

- *Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige enligt förslag B?* (JA hörs.)

Ordföranden betraktar alltid grundförslaget (TU/AU/KS) som huvudförslag och anser även att det är det som får stöd och säger då:

- *Jag finner att nämnden beslutar enligt förslag till beslut* (vänta en stund så att det finns tid för begäran om votering).

- *Klubbslag.*

Beslutsgång - två förslag, votering

- *Jag konstaterar att det finns två förslag till beslut. Förslag A om att... och förslag B om att...*

- *Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige enligt förslag A?* (JA hörs.)

- *Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige enligt förslag B?* (JA hörs.)

Ordföranden betraktar alltid grundförslaget (TU/AU/KS) som huvudförslag och anser även att det är det som får stöd och säger då:

- *Jag finner att nämnden beslutar enligt förslag till beslut* (vänta något med klubbslaget så att det finns tid för begäran om votering).

- *Votering! (Någon begär omröstning.)*

Ordförande bekräftar begäran om votering genom att säga:

- *Omröstning har begärts och ska verkställas. Föreslagen propositionsordningen är följande:*

- *Den som vill rösta på förslag A röstar JA.*

- *Den som vill rösta på förslag B röstar NEJ.*

Ordförande kan även bekräfta propositionsordningen och förslagen genom att fråga:

-*Är förslagen rätt uppfattade?*

Nämnd: Sekreteraren läser upp namnen i tur och ordning och noterar svaren.

KF: Presidiet för in förslagen i Elected, ledamöterna inväntar elektronisk omröstning och ordförande presenterar resultatet. Sekreterare noterar.

Ledamot kan välja att avstå från att rösta och uppger då "Avstår". Ordförande avger sin röst sist.

– Jag konstaterar att X antal personer har röstat JA och att X antal personer har röstat NEJ. (och X avstår)

– Nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige har beslutat...

Beslutsgång tre (eller fler) yrkanden (kontraposition) och utse motförslag

– Jag konstaterar att det finns tre förslag till beslut. Förslag A om att..., förslag B om att... och förslag C om att...

– Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige enligt förslag A?

(JA hörs.)

– Beslutar nämnden/kommunstyrelsen /kommunfullmäktige enligt förslag B?

(JA hörs.)

– Beslutar nämnden/kommunstyrelsen /kommunfullmäktige enligt förslag C?

(JA hörs.)

Ordföranden betraktar alltid grundförslaget (TU/AU/KS) som huvudförslag och anser även att det är det som får stöd och säger då:

– Jag finner att nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige beslutar enligt förslag A. (Vänta något med klubbslaget så att det finns tid för begäran om votering).

Om omröstning begärs:

– Votering! (Någon begär omröstning)

– Omröstning har begärts och ska verkställas.

Ordförande ska nu utse motförslag mot huvudförslaget och går till väga som följer:

– Jag konstaterar att förslag A (TU/AU/KS-förslag) ska utgöra huvudförslag.

– Jag kommer ställa förslag B och förslag C mot varandra för att ta reda på vilket förslag som ska utgöra motförslag.

– Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att förslag B ska utgöra motförslag?

(JA hörs.)

– Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att förslag C ska utgöra motförslag?

(JA hörs.)

– Jag finner att nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige beslutar att förslag B ska utgöra motförslag.

Om någon begär omröstning ställer ordförande förslag B och förslag C under proposition så att ledamöterna får rösta JA för det ena alternativet och NEJ för det andra alternativet och presenterar därefter vinnande förslag som motförslag.

– Jag konstaterar att vi har ett huvudförslag och ett motförslag och är redo att gå till omröstning.

– Den som vill rösta på förslag A röstar JA.

– Den som vill rösta på förslag B röstar NEJ.

Nämnd: Sekreteraren läser upp namnen i tur och ordning och noterar svaren.

KF: Presidiet för in alternativen i Elected och ordförande presenterar resultatet. Sekreterare noterar.

Ledamot kan välja att avstå från att rösta och uppger då "Avstår". Ordförande avger sin röst sist.

– Jag konstaterar att X antal personer har röstat JA och att X antal personer har röstat NEJ.

– Nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige har beslutat...

Både (sak)yrkande och formellt yrkande

– Jag konstaterar att det finns x förslag till beslut. Förslag A om att... och förslag B om att ärendet ska återremitteras.

– Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att avgöra ärendet idag?

(JA hörs.)

– Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att återremittera ärendet?

(JA hörs.)

– Jag finner att nämnden/kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Om omröstning begärs

(Någon säger att hen vill att det görs en omröstning)

- Omröstning har begärts och ska verkställas.*
- Den som vill att ärendet ska avgöras idag röstar JA.*
- Den som vill att ärendet ska avgöras senare röstar NEJ.*

Nämnd: Sekreteraren läser upp namnen i tur och ordning och noterar svaren.

KF: Presidiet för in alternativen i Elected och ordförande presenterar resultatet. Sekreterare noterar.

Ledamot kan välja att avstå från att rösta och uppger då "Avstår". Ordförande avger sin röst sist.

– Jag konstaterar att X antal personer har röstat JA och att X antal personer har röstat NEJ.

– Nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige har beslutat avgöra ärendet idag.

Därefter ställer ordförande kvarvarande yrkanden mot varandra.

Ett (sak)yrkande och ett tilläggsyrkande

– Jag konstaterar att det finns ett förslag till beslut, förslag A om att..., och ett tilläggsförslag till förslag A om att...

– Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att bifalla förslag A?

(JA hörs.)

– Jag finner att nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige beslutar att bifalla förslag A.

(Ingen invänder)

– Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att bifalla tilläggsyrkandet till förslag A?

(JA hörs.)

– Jag finner att nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige beslutar att bifalla även tilläggsyrkandet.

Om omröstning begärs

(Någon säger att hen vill att det görs en omröstning)

- Omröstning har begärts och ska verkställas.*
- Den som vill att tilläggsyrkandet ska bifallas röstar JA.*
- Den som inte vill att tilläggsyrkandet avslås röstar NEJ.*

Nämnd: Sekreteraren läser upp namnen i tur och ordning och noterar svaren.

KF: Presidiet för in alternativen i Elected och ordförande presenterar resultatet. Sekreterare noterar.

Ledamot kan välja att avstå från att rösta och uppger då "Avstår". Ordförande avger sin röst sist.

- Jag konstaterar att X antal personer har röstat JA och att X antal personer har röstat NEJ.*
- Nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige har beslutat...*

Ett (sak)yrkande och flera tilläggsyrkanden

Om det finns flera tilläggsyrkanden beslutas först huvudförslaget och därefter ställer ordförande varje tilläggsyrkande under proposition som ett tillägg (ytterligare att-sats) till huvudförslaget genom acklamation.

- Jag konstaterar att det finns ett förslag till beslut, förslag A om att..., och två tilläggsförslag till förslag A.*
- Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att bifalla förslag A?*
(JA hörs.)
- Jag finner att nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige beslutar att bifalla förslag A.*
- Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att bifalla tilläggsyrkande 1 till förslag A?*
(JA hörs.)
- Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att bifalla tilläggsyrkande 2 till förslag A?*
(JA hörs.)

- Jag finner att nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige beslutar att bifalla tilläggsyrkandena 1 och 2.

Om tilläggsyrkandena är flera och på något sätt motsäger varandra behöver ordförande, (efter att ha fastställt huvudförslaget), ställa dem under proposition. Först genom acklamation men om resultatet fortfarande inte är tydligt eller om någon begär omröstning, ställa dem mot varandra genom "slutspelsteknik" för att finna vilket tillägg som slutligen ska beslutas.

- Jag konstaterar att det till huvudförslaget finns tre tilläggsyrkanden, 1 om att..., 2 om att... och 3 om att..

- Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att bifalla tilläggsyrkande 1?

(JA hörs.)

- Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att bifalla tilläggsyrkande 2?

(JA hörs.)

- Beslutar nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att bifalla tilläggsyrkande 3?

- Jag finner att nämnden/kommunstyrelsen/kommunfullmäktige beslutar att bifalla tilläggsyrkande 1.

Om omröstning begärs

(Någon säger att hen vill att det görs en omröstning)

- Omröstning har begärts och ska verkställas.

-Jag konstaterar att det finns tre tilläggsyrkanden (1,2 och 3) och kommer ställa dem mot varandra för att få fram ett tillägg till huvudförslaget.

- Den som vill att tilläggsyrkande 2 ska bifallas röstar JA.

- Den som vill att tilläggsyrkande 3 ska bifallas röstar NEJ.

Nämnd: Sekreteraren läser upp namnen i tur och ordning och noterar svaren.

KF: Presidiet för in alternativen i Elected och ordförande presenterar resultatet. Sekreterare noterar.

Ledamot kan välja att avstå från att rösta och uppger då "Avstår". Ordförande avger sin röst sist.

- Jag konstaterar att X antal personer har röstat JA och att X antal personer har röstat NEJ.

